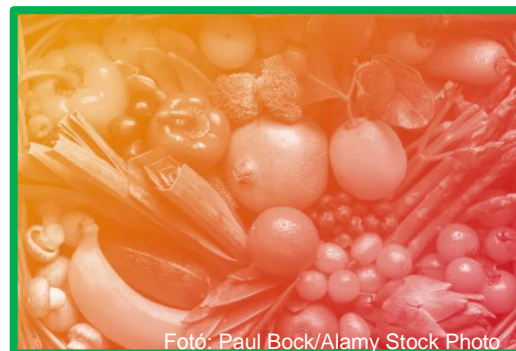

Hogyan csökkenthetjük karbon-lábnymunkat?

Nem lehet eleget ismételni! Íme egy 15-ös lista a The Guardian újságírójától.

1. A rendszeresen repülővel járók karbon-lábnymában természetesen a légitözlekedése a legnagyobb szelet. Egy sima Budapest-Brüsszel oda-vissza út egy átlagos magyar ember éves kibocsátásának a tizedét teszi ki. A legkönnyebben tehát azzal tudjuk csökkenteni a lábnyomunkat, ha repülés helyett vonatozunk, vagy ha próbálunk kevesebbet repülni.
2. A második legfontosabb kibocsátás-csökkentő életmódváltás, ha kevesebb húst eszünk, különös tekintettel a marha- és birkahúsra. A tehének és juhok életük során nagy mennyiségű metánt bocsátanak ki, amely egy igen erős üvegházhatású gáz. A vegán étrend 20%-kal is csökkentheti karbon-lábnymunkat.
3. Az előbbieket után fontossági sorrendben lakóhelyünk fűtése következik. A gyengén szigetelt otthonok fűtéséhez rengeteg energia kell. Ha már szigeteltük a padlást és a falakat, próbáljuk meg a huzatot is megszüntetni a házban/lakásban.
4. Az idős villany- és gázbojlerek sokat fogyasztanak. Ha a bojlerünk több, mint 15 éves, érdemes elgondolkodni a cseréjén, akkor is, ha amúgy problémamentesen működik. Az új bojler fogyasztása akár harmadával is kevesebb lehet, és visszahozza az árát.
5. Számít az is, hogy mennyit vezetünk. Ha 24ezer km helyett csak 16ezret autózunk, több, mint egy tonna CO₂-kal lesz kevesebb a kibocsátásunk, azaz az átlagember karbon-lábnymából 15% is lefaragható az autókázás csökkentésével.

Fotó: Paul Bock/Alamy Stock Photo

Jó ötlet lehet még, ha az autónk kiöregedését követően nem veszünk új kocsit, hanem például elektromos autót bérlünk. Ha sokat megyünk vele, egyrészt sok üzemanyagpénzt megspórolhatunk, másrészt az elektromos járművek annyival hatékonyabbak hagyományos társaiknál, hogy a kibocsátásunk mindenképpen csökkenni fog.

Fotó: Kenly Williamson/Alamy Stock Photo

6. Ugyanakkor ne feledjük, hogy az elektromos autó gyártása több kibocsátással járhat, mint amennyit az autó teljes életútja során produkál. Azaz a legjobb autós megoldás mégiscsak az, ha nem veszünk új elektromos járgányt, hanem a meglévő idősebb autónkat próbáljuk rendszeresen karban tartani, és üzemanyag-takarékosan használni (*vagy egyre kevesebbet használni - a Szerk.*). Ugyanez vonatkozik több más használati tárgyunkra is: a számítógép vagy a telefon gyártásához sokkal több energia kell, mint amennyit a készülék életútja végéig elhasznál.
7. Az elmúlt pár évben a LED égők olcsóbbak és hatékonyabbak lettek. Megéri tehát – anyagilag és környezetileg is - az otthonainkban még fellelhető halogén izzókat LED-re cserélni. Élettartamuk minimum 10 év!
8. Alaposan körülnézve válasszunk (vagy ne válasszunk) háztartási berendezéseket: egy ruhaszárító például jobban megemelheti áramszámlánkat, mint gondolnánk. Az sem mindig biztos, hogy mindig a legalacsonyabb fogyasztású termék a legjobb: ha ez nagy hatékonyság-csökkenéssel jár, és emiatt többet kell használnunk, a végeredmény nem feltétlen lesz alacsonyabb. Számoljunk hát, mielőtt választunk!
9. Fogyasszunk, vásároljunk kevesebbet, ezzel is csökken a kibocsátásunk. Gondoljunk bele: egy gyapjú öltöny előállításának karbon-lábnymója megegyezhet a havi áramfogyasztásunk lábnyomával! Egy sima póló legyártásához köthető kibocsátás 2-3 napnyi átlagos energiafogyasztásunk kibocsátásával egyenlő. Azaz ha kevesebbet, és hosszabb életű, jobb minőségű dolgokat veszünk, csökken a karbon-lábnymunk (és *egyéb erőforrás-fogyasztásunk, pl. víz, nyersanyag, is - a Szerk.*).
10. A különböző áruk és szolgáltatások karbon-lábnymója gyakran teljesen más, mint gondolnánk. Mike Berners-Lee How Bad Are Bananas? (ld. bővebben a Kislábnym hírlevél 24. számának Olvasnivaló rovatában) című könyvéből megismerhetjük rengeteg tevékenység és előállított termék karbon-lábnymóját, és vásárláskor az adatok ismeretében dönthetünk, mi kerüljön a kosarunkba.

Egy példa: hasonlítsuk össze a banán és az alma karbon-lábnyomát!

Meglepő lehet, de egy banán karbon-lábnyoma szinte kicsi ahhoz képest, hogy milyen messziről érkezik hozzánk. A banánok érleléséhez ugyanis – sok más zöldséggel és gyümölccsel ellentétben - nem szükséges üvegház, és bár gyakran messziről hozzák, hajóval szállítják a gyümölcsöt, amit ráadásul általában nem szükséges darabonként csomagolni. Egy darab banán lábnyoma 80 g CO₂e, egy kg banáné pedig: 480 g. Természetesen, azért vannak a banánnal is „gondok”... A közel 300 fajtából szinte mindenhol egyetlen egyet termesztenek, és gyakran intenzív körülmények között, a munkásokat kizsákmányolva. Ha eszünk banánt, keressünk méltányos kereskedelemről származót!

Összehasonlítóképp íme egy darab alma karbon-lábnyoma:

- alma saját kertből: 0 g CO₂e
- helyben termelt alma szezonban: 10 g CO₂e
- átlagos alma: 80 g CO₂e
- messziről szállított, hűtőházban tárolt alma: 150 g CO₂e

11. Fektessünk saját megújuló energiába! Napelemeket még úgyis megéri tetetni a háztetőre, hogy a legtöbb országban már/még nincs állami támogatás a beruházásra. Másik lehetőség, hogy csatlakozunk helyi vagy országos közösségi energiás kezdeményezésekhez, energiamegtakarítási versenyekhez (ld. EnergiaKözösségek), vagy másokkal összefogva mi magunk kezdeményezünk közösségi energiás fejlesztést, tudatformáló projektet a témában!

Fotó: Andrew Butterson/Alamy Stock Photo

12. Olyan cégektől vásároljunk, akik üzletpolitikájukkal a megújuló energiaforrásokat, és alacsony kibocsátást támogatják. Ha aggódunk a klímaváltozás miatt, kutassuk fel a komoly kibocsátás-csökkenés mellett elkötelezett vállalatokat, és vásároljuk az ő termékeiket.

13. Az elmúlt években megnőtt azoknak a befektetőknek a száma, akik a jövőben nem kívánják támogatni a fosszilis energiaipart, kivonják pénzüket erről a területről, és üzleti, illetve környezetvédelmi megfontolásból inkább megújuló projektekbe fektetnek. Támogassuk az ezirányú változást, akár csak azzal is, hogy beszélünk róla! Vagy nézzünk utána, megtakarított pénzünk, nyugdíjalapunkat mibe fekteti a bank vagy biztosító!

14. A legutóbbi nagy brit kormányzati felmérés szerint az emberek 82%-a támogatta a napenergia használatát, és csak 4% volt ellene. A szárazföldi szélérőművek valamivel kevesebb, de ugyancsak jelentős támogatottságot élveznek – és nem mellesleg a szélenergia hasznosítása a Drawdown projekt top10-es listájában is előkelő helyett kapott, ld. a Vezércikket! Tudatosítsuk választott képviselőinkben, hogy a fosszilis energia politikailag kevésbé népszerű, az alternatív energiák támogatottsága viszont egyre nő a választók körében.

"Szeretem a tiszta levegőt."
A kampányolást nem lehet elég korán kezdeni
Fotó: Kristian Buuso

15. Szerződünk olyan gáz- és áramszolgáltatóval, aki megújuló energiát is értékesít. Számos országban most kezdik bevezetni a piacra a biomasszából származó gázokat, és a „tisza áram” is egyre több helyen elérhető.

Forrás: <https://www.theguardian.com/environment/2017/jan/19/how-to-reduce-carbon-footprint?>

(Fordítás és magyar helyzetre adaptálás: GreenDependent)

A tippek és ötletek forrása a Kislábnyom Hírlevél 97. száma.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina
Közreműködött: Antal Orsolya, Király Andrea

Szerkesztőség:
GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Telefon: 06-20/386-0922
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.kislabnyom.hu
www.greendependent.org

A GreenDependent Egyesület a következő szakmai szervezet tagja:

Resource Cap Coalition
(Európai Koalíció az Erőforrás Használat Csökkentéséért)

resourcecapcoalition

